

KATLANIR SİSTEMLER BÖLÜM II

Geçen sayımızda ilk bölümünü anlattığımız Katlanır sistemlerin ikinci bölümü olan Katlanır Özel Sistemler bölümüyle yine karşınızdayız. Geçen sayımızda bahsettiğimiz özellikle son senelerde kullanımı giderek artan katlanır sistemlerin hayatımızdaki yeri özellikle Akdeniz ikliminin hakim olduğu bölgelerde ortaya çıkmaktadır. Bu doğrama sistemlerinin en önemli avantajı, uygulandığı alanlardaki açıklıkların hemen hemen tamamen açılıp kapanmasını sağlamaktır. Başka bir deyişle, uygulamanın yapıldığı mekanlar modüler olarak kullanılabilme imkanına sahip hale dönüşmektedir.

Bu sayımızda anlatacağımız Katlanır özel sistemler adından da anlaşılacağı üzere özel sistemler adını hak edecek özelliklere sahip sistemlerdir. Geçen sayımızda katlanır sistemlerin sağ – sola ve çoğu zamanda hem sağa hem sola katlanabildiğinden bahsetmiştik. İşte bu özel sistemlerde bu katlanma işlevi sağa-sola ya da hem sağa hem sola yapılabildiği gibi aşağı-yukarı, kendi eksenini çevresinde, tavana ve hatta tabana bile yapılabilmektedir. Bu sebeple anlatım sıralamamızı aşağıdaki gibi gruplayarak anlatmak en basit yol olacaktır.

- a. Katlanır Kepenk Sistemleri
- b. Katlanır güneş kırıcı sistemleri
- c. Üstte toplamalı katlanır Sistemler
- d. Katlanır garaj kapıları

A. KATLANIR KEPENK SİSTEMLER

Katlanır kepenk sistemleri hem kullanım açısından hem de binalara kattığı nostaljik görünüm açısından son dönemde giderek tercihi artan sistemlerdir.

Katlanır kepenk sistemleri genellikle panellerden oluşan kanatlar içerisinde bazen gün ışığının az da olsa girmesine izin veren, bazen de hiç izin vermeyen yapılar kullanılarak yapılan bir nevi katlanır doğramalardır.

Günümüzde katlanır kepenkler büyük çoğunlukla manuel olarak tasarlanan, sağ veya sol açılımlı tek kanatlı veya çift kanatlı pencere gibi açılabilen tiplerinin yanısıra, katlanır kanatlar olarak çeşitli tiplerde yapılabilen sistemlerdir. Her katlanır sistemde olduğu gibi taşıyıcı ve klavuz arabalar sayesinde sağa-sola kayarak toplanabilen, pratik aksesuarları sayesinde açılıp kapanabilen sistemlerdir. Kanat içi lameller sabit olarak yapılabildiği gibi, oynar olarak da yapılabilmektedir. Oynar olarak yapılan kepenkler lamellerinin sayesinde kanatlar açılmadan dışarıyı gözleme imkanı da sunmaktadır.

Nostaljik kepenkler son dönemlerde motorlu olarak imal edilmeye başlanmıştır. Kullanım amacı ve yerine bağlı olarak kepenklerin motorlu olarak tasarlanması da gerekebilmektedir. Çünkü manuel olarak yapılan kepenk sistemleri insan gücü ile açıldığından, açılabilmesinin ilk şartı ulaşılabilirlik olmalıdır. Ancak binalarımızın birçok alanı çoğu zaman ulaşılabilen bölgeler olduğu için, kepenkleri açıp kapatmanın tek yolu kumandalı motorlu sistemler yapılabilmektedir. Bu durumda kepenk sistemleri aşağıdaki gibi iki gruba ayrılabilir.

1. Manuel Katlanır Kepenk Sistemleri
2. Motorlu Katlanır Kepenk Sistemleri

Manuel Katlanır kepenk sistemleri bugüne kadar yapılmış olan çözümler sayesinde gayet modern hale dönüştürülebilmştir. Ancak Motorlu Kepenk sistemleri halen gelişmekte ve halen çok az çözümler sunabilmektedir. Bu sistemlerdeki en önemli sıkıntı birden fazla kanat adetinden oluşan doğramalarda kanatların aynı anda açılıp kapatılabilmesi yani kendi aralarındaki senkronizasyonun sağlanabilmesidir. Çoğu zaman motorlar kepenk sistemlerinin en başlarına yani en sağa veya en sola takılabildiğinden motora uzak panellerin aynı anda açılıp kapatılması sorun yaratmaktadır.

Üstte yer alan binamızdan görüleceği üzere özellikle oval olan ön bölüme ulaşmak, doğramaların sabit camlı olması sebebiyle, mümkün değildir. Bu durumda motorlu kepenk sistemleri haricinde sorunu çözmek pek mümkün olmamaktadır. Ayrıca bu bölüm haricindeki diğer bölümlerde kepenk sistemine ulaşmak mümkün ise, ulaşılabilen yerlerde manuel, ulaşılabilen yerlerde motorlu sistemler kullanılarak maliyet daha makul seviyelere çekilebilir. Ancak bu uygulamanın yapılabilmesi içinde manuel ve motorlu sistemlerin birbirinin tamamlayıcısı olması gerekir ki, üstteki binamızdaki gibi bir uyum yakalanabilsin.

B. KATLANIR GÜNEŞ KIRICI SİSTEMLER

Bu sistemler özellikle iş merkezlerinin hayatımıza girmesinden sonra kullanımı giderek artan sistemler olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle çok katlı binalarda kullanılan cephe sistemleri tamamen cam giydirmelerden oluştuğundan ötürü, güneşli günlerde iç mekanlar sanki bir cam fanus oluşturmuşçasına hem çok sıcak ortamlar oluşturmakta hem de aşırı güneş yüzünden insanlar üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Bu sebeple son senelerde özellikle bu tip yüksek katlı ofis binalarında kullanımı giderek artan ürünler olmakla birlikte, tamamen motorlu sistemler olduklarından aynı zamanda çok hızlı gelişen kontrol sistemlerine de sahip olmaktadır. Bu kontrol sistemleri özel yazılımlarla desteklendiğinden ötürü hareket kabiliyetleri diğer sistemlere nazaran çok daha üst düzeydedir.

Örneğin diğer sistemler sağa sola toplanabilmekte iken bu sistemler tekil paneller olarak güneş açlarına göre dönebilmekte, tamamen kapalı hale gelebilmekte ve hatta tekil paneller ayrıca sağa veya sola toplanarak cephe tamamen eski haline getirilebilmektedir.

C. ÜSTTE TOPLAMALI KATLANIR SİSTEMLER

Çoğu kepenk sisteminin aksine bu sistemler bazen yer kısıtlılığından bazen de kullanım amacı gerekliliği olarak üstte toplanabilen kanatlara göre tasarlanmıştır. Tabii ki sistemin üstte toplanması tüm ağırlığın üst bölümde karşılanması anlamına gelir ki, bu da bu sistemin sadece motorlu olarak yapılabilmesinin sebebi olmaktadır.

Ağırlığın üstte toplanması ve bu ağırlığın motorla kontrol edilebilmesi şartından dolayı bu sistemlerin ana taşıyıcıları alüminyum panelleri de çoğunlukla ahşap malzemelerden tercih edilerek daha optimum bir ağırlık elde edilmesi amaçlanır.

D. KATLANIR GARAJ VE GİRİŞ KAPI SİSTEMLER

Katlanır garaj kapıları özellikle yatay mimarinin tercih edildiği binalarda çok önemli bir detay olarak karşımıza çıkmaktadır. Yatay mimari de hemen her konutun bir garajı bulunmakta ve bu garajlarda minimum yer kaybı ile araçlara yer açma zorunluluğu bulunmaktadır. Bu sebeple yapılacak olan kapıların katlanır sistem tercih edilmesi de gayet normal bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapılar aynı zamanda birkaç ufak detay değiştirilerek bahçeli binaların aynı zamanda bahçe giriş kapısı olarak da kullanılabilmesine imkan sağlamaktadır.

Son yıllarda oldukça değişik detaylarda yapılabilen bu kapılar için iki ana başlık belirlemek pek yanlış olmayacaktır.

a. Yana toplanabilen kapılar

Toplanma bölgesi sağ veya sol mekan duvarları olan sistemlerdir. En önemli konu cephe genişliği kadar mekan içlerinde sağ veya sol duvar genişliği olmak zorundadır.

b. Üste toplanabilen kapılar

Toplanma bölgesi mekanların tavan bölümü olan kapılardır. Çeşitli özel isimleri ve panel şekilleri olsa da kullanım amaçları aynıdır. Bir önceki tipimizde olduğu gibi en önemli konusu cephe genişliği kadar tavan toplanma alanının olma zorunluluğudur.

Böylelikle Katlanır Sistemlerin Katlanır Özel Sistemler bölümünü anlatarak Katlanır Sistemleri tamamlamış bulunmaktayız. Önümüzdeki sayıdan itibaren Cephe sistemlerine başlayıp son iki sayıyla bu sistemleri de tamamlayarak bu seneki Orange Page yayınlarımızı tamamlamayı planlıyoruz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...